

Utvärdering RAS 2025 - Populationsstorlek

De första isländska fårhundarna som registrerades i Svenska Kennelklubben kom från Norge i början av 1980-talet och den första kullen föddes 1985. Därefter har det registrerats 3 073 hundar i Sverige. Det gör Sverige till det tredje största landet till antalet registrerade isländska fårhundar efter Danmark och Island.

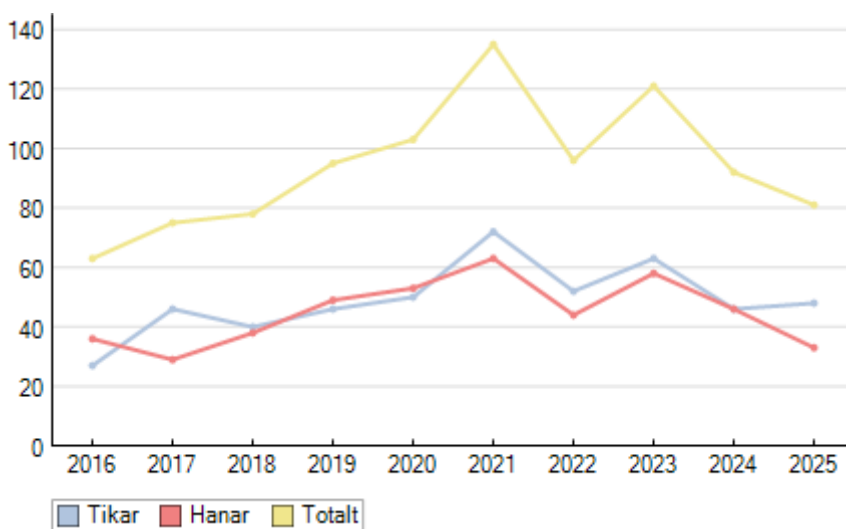
Året 2025 registrerades 81 hundar. Av dessa var 3 import. En nedgång från tidigare år. Högsta antalet registreringar i rasen gjordes 2021 med 135. Tidigare var det högsta antal registreringar från 2010 med 123 hundar.

Årets import kommer från Nederländerna (1), Frankrike (1) och Norge (1).

Totalt antal registrerade isländska fårhundar åren 2016– 2025 och deras könsfördelning

Registreringsår	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tikar (varav imp.)	27 (3)	46 (4)	40 (5)	46 (3)	50 (2)	72 (1)	52 (4)	63 (5)	46 (2)	48 (2)
Hanar (varav imp.)	36 (4)	29 (3)	38 (3)	49 (1)	53 (2)	63 (2)	44 (0)	58 (3)	46 (0)	33 (1)
Totalt	63 (7)	75 (7)	78 (8)	95 (4)	103 (4)	135 (3)	96 (4)	121 (8)	92 (2)	81 (3)

Källa: SKK:s Avelsdata. (Importer kan visas fr.o.m. 2004)

Mål: Kullstorlek

Att nå en genomsnittlig kullstorlek kring 5 valpar.

Den genomsnittliga kullstorleken/år har de senaste tio åren legat mellan 4,2 och 4,9 valpar/kull. Den högsta siffran kom 2007 med ett kullgenomsnitt på 5 som bättre borde motsvara rasens normala storlek.

Genomsnittlig kullstorlek och antal kullar för perioden 2016 – 2025

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Genomsnittlig kullstorlek	4,6	4,3	4,2	4,8	4,3	4,6	4,2	4,8	4,8	4,9
Antal kullar	12	18	14	21	21	30	20	22	18	15

Källa: SKK:s Avelsdata

Kommentar: 2025 års resultat visar ett bra värde på väg mot målet på fem valpar/kull. Under den

senaste tio-årsperioden har den genomsnittliga kullstorleken varit som lägst 4,2. De tre senaste åren har kullgenomsnittet som lägst varit 4,8 och senast 4,9.

Mål: Inavelsgrad

Motverka takten att förlora genetisk variation genom att hålla inavelsgraden för parningskombinationer under 2,5%-nivån beräknad på fem generationer.

Sträva mot att minska den genomsnittliga inavelsökningen till maximum 0,5% per generation.

Den genomsnittliga inavelsgraden mäts i procent. Den anger sannolikheten för att identiska anlag ska förekomma i dubbel uppsättning hos en individ. Inavelsgraden är ett genomsnittsvärde och kan aldrig fastställas exakt för en enskild individ.

I avelsprogrammet, Dogs Global beräknas varje individs inavelsgrad helt tillbaka till founders (starthundarna för rasen). Den verkliga inavelsgraden blir avsevärt högre när alla djur bakåt tas med i beräkningen. Den årliga genomsnittliga inavelsgraden för hundar födda 2024 var 22,63 %. Resultaten visar på höga släktskapsgrader som dock inte bör jämföras med andra släktskapsberäkningar.

Genomsnittlig inavelsgrad beräknad tillbaka till founders.

Födelseår	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Inavelsgrad i %	24,6	24,3	25,2	22,8	22,59	22,58	22,64	22,50	22,42	22,63

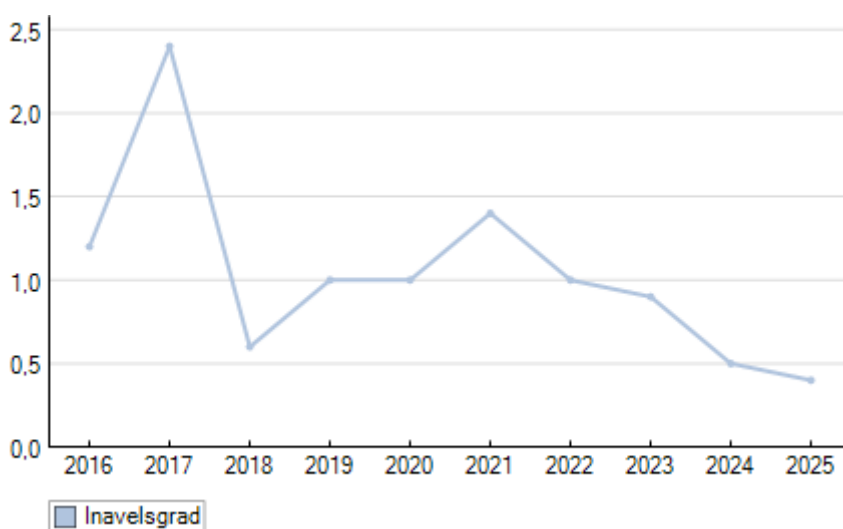
Källa: Dogs Global

Kommentar: Ovan redovisade resultat visar att den genetiska variationen i populationen är mycket liten och att prioriteringar för att minska risken för att ytterligare förlora genetisk variation behövs.

Rasens genomsnittliga inavelsökning (beräknad på fem generationer)

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Inavelgrad i %	1,2 %	2,4 %	0,6 %	1,0 %	1,0 %	1,4 %	1,0 %	0,9 %	0,5 %	0,4 %

Källa: SKK:s Avelsdata

Kommentar: Den genomsnittliga inavelsgraden för 2025 landade på 0,4%. Resultatet är det lägsta i rasens historia i Sverige. Det är ett mycket gott resultat i rätt riktning som ger förhoppning om en fortsatt årlig inavelsgrad kring 0,5% nivån.

Mål: Sträva mot att fler individer från olika familjer används i avel

Arbeta för att fler hanar används i avel och att minst lika många hanar som tikar används i avel samtidigt. Särskilt viktigt är att använda äldre sunda och friska hanar som tidigare inte använts i avel. Målet är att minst 20 hanar och 20 tikar går i avel samtidigt.

Möjligheten till att bevara genetisk variation är beroende av antalet handjur i avel och på vilket sätt de används. För att upprätthålla en bred avelsbas är det SIFK:s uppfattning att en hanhund i nuläget bör högst ha 4 kullar alternativt 20 valpar under hanens tid som avelshund.

Den önskvärda maximumnivån för barnbarn ligger på ungefär dubbla det antal som gäller för hundens egna avkommor. För isländsk fårhund skulle det motsvara ca 40 barnbarn.

Under den senaste tioårsperioden har det fötts mellan 12 – 31 kullar per år. Antalet tikar i avel/år är mellan 12 och 29 medan antalet hanar ligger mellan 11 och 24 hundar per år. För att nå målet på lika många hanar som tikar i avel samtidigt behöver fler hanar användas i avel.

Antal djur använda i avel/år under perioden 2016 – 2025

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kullar	12	18	14	21	21	31	21	22	18	15
Tikar	12	18	14	21	20	29	21	22	18	15
Hanar	11	16	13	20	18	24	16	19	15	15

Källa: SKK:s Avelsdata

Andelen hundar använda i avel, födda 2013– 2022

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt antal födda	81	62	73	60	86	62	103	92	146	95
Andel i avel	24,7 %	19,4 %	31,5 %	28,3 %	24,4 %	21,0 %	23,3 %	21,7 %	15,8 %	9,5 %
Antal tikar	12	8	11	8	14	7	15	13	13	7
Antal hanar	8	4	12	9	7	6	9	7	10	2

Källa: Dogs Global

Kommentar: Ambitionen är att minst lika många individer av varje kön används i avel samtidigt och att antalet hanar behöver öka. Fler hanar från olika familjer i avel bidrar till att minska risken för att snabbt förlora genetisk variationen.

Av varje årskull som föds i Sverige används mindre än en fjärdedel i avel. Det innebär att mer än 75 % av varje årskull aldrig blir avelshundar. Risken att förlora viktig genetisk variation ökar avsevärt med att endast en liten andel individer blir avelshundar. En annan är när hundar som väljs för avel också kan vara nära besläktade. Därför är det viktigt att välja hundar för avel från olika familjer.

Mål 4: Avelsdebut

Sträva mot att endast använda hanhund/tik i avel tidigast vid den ålder då hunden uppvisar en vuxen individs fysiska mognad och beteende. Den isländska fårhunden anses uppnå denna ålder när den är kring 3 års.

Föräldradjurens ålder vid första valpkull

Kullar född år	Kön	0-6 mån	7-12 mån	13-18 mån	19-24 mån	2-3 år	4-6 år	7 år och äldre
2025	Tikar					6	1	
	Hanar					5	4	2
2024	Tikar				1	9		

	Hanar					2	2	1
2023	Tikar				1	13	1	
	Hanar		1			3	5	4
2022	Tikar					9	1	
	Hanar				1	1	3	4

Källa: SKK:s Avelsdata

Under 2025 har 7 tikar och 9 hanar gjort avelsdebut. Tabellen ovan visar hundarnas ålder när de får sin första kull.

Kommentar: Klubbens rekommendation är att hunden bör vara kring 3 år ålder när de debuterar i avel. De flesta tikar gör avelsdebut i 2 – 3 årsåldern medan ett antal hanar debuterar efter fyllda 4 år. SKK:s grundregler säger att tikar måste ha fyllt 18 månader innan parning. Grundreglerna anger ingen lägsta ålder för hanar. Hanar som tikar ska dock uppvisa en vuxen individs fysiska mognad och beteende.

Mål: Antal avkommor

I nya RAS-2025 är klubbens rekommendation: Sträva mot att antalet avkommor efter en enskild hane är högst 20 valpar eller 4 kullar under dennes tid som avelshund.

Samma rekommendation gäller för tikar. Antalet barnbarn bör inte överstiga det dubbla antalet rekommenderade avkommor.

Nytt i RAS-2025 är: Sträva mot att hanar under 5 år endats får producera 10 valpar, alternativt 2 kullar. Efter 5 års ålder kan hanarna återanvändas i avel för ytterligare 10 valpar, alternativt 2 kullar.

I förra RAS var rekommendationen: En hanhund bör producera högst 5 kullar eller 25 valpar under sin livstid.

Hanar använt i avel 2025

Reg. nr	Namn	Ant. kullar %	Ant. valpar %	Ant. kullar	Ant. valpar	Ant. kullar totalt	Ant. valpar totalt
DK01902/2016	Kattegaaton A-Larus	6,7	9,6	1	7	1	7
SE43675/2011	Askur	6,7	8,2	1	6	1	6
SE23607/2021	Flikkagårdens Odin-Birkson	6,7	8,2	1	6	1	6
SE43146/2023	Stefsstells Ruben	6,7	8,2	1	6	1	6
DK21234/2021	Eyglö Darki Logisson	6,7	8,2	1	6	1	6
SE51499/2017	Ishundfelding Baldur Blesasason	6,7	6,8	1	5	6	29
SE22515/2018	Vestanvindur Grimnir Ljufsson	6,7	6,8	1	5	5	24
SE31951/2018	Ljosnabakken's R-E Askur Eifsson	6,7	6,8	1	5	2	10
SE55755/2019	Svenska Engårdens Alfi	6,7	6,8	1	5	1	5
SE12734/2022	Ljusglimtens Whisky	6,7	6,8	1	5	1	5
SE12736/2022	Flikkagården Thor-Erosson	6,7	5,5	1	4	1	4
SE25691/2022	Jack Pine's Islenski Hram	6,7	5,5	1	4	1	4
SE60600/2021	Halgrimm Orri	6,7	4,1	1	3	1	3
SE71326/2021	Vestanvindur Nökkvi Bjartsson	6,7	4,1	1	3	1	3
DK20169/2020	Surtse's Mývaten Mánaskin	6,7	4,1	1	3	1	3

Källa: SKK:s Avelsdata

Antal avkommor och barnbarn – hanar födda på 2000-talet

Reg. nr	Namn	Födda år	Antal avkommor	Antal barnbarn
---------	------	----------	----------------	----------------

S28573/2004	Drengur	2004	53	139
S20276/2006	Tellusdream Askur	2006	40	108
S37675/2000	Pretty Prud's Keli	2000	19	102
SE37606/2012	Ástvinur Kátur Silfurgeisli	2012	20	98
SE20738/2001	Tellusdream Islakkur	2013	28	97
S56239/2001	Ulvdalens Narfi	2001	24	89
S13282/2004	Vaskurs Flibbi Jakisson	2003	30	72
SE17086/2015	Kolsholts Strengur Vinarsson	2014	31	66
S27328/2008	Ástvinur Hamdir	2008	22	65
S43475/2005	Meester Ridge Gisle Viking	2005	31	63
SE54777/2010	Vestanvindur Atli Orrasson	2010	7	61
SE48577/2010	Konungsbergets Arnsteinn Vikingson	2010	21	59
S63495/2005	Ástvinur Fjalar	2005	18	58
SE36003/2010	Tellusdream Frosti	2010	29	49
SE32873/2013	Sveahestars Vinur	2013	36	28
SE16911/2016	Istindras Eifur	2016	37	24
SE35224/2017	Digur Kopicccy Poland	2017	25	4
SE20193/2019	Vestanvindur Hrauni Tindsson	2019	38	-

Källa: SKK:s Avelsdata, Dogs Global och ISIC-dataprogram

Antal avkommor och barnbarn – tikar födda på 2000-talet

Reg. nr	Namn	Födda år	Antal avkommor	Antal barnbarn
S50825/2000	Wadsteinas Rita	2003	17	93
S50825/2000	Bjartmars Sunna	2000	10	89
SE18244/2010	Losnabakken's Vilda Vikingsdottir	2009	13	86
S53359/2001	Wadsteinas Snotra Tibrádottir	2001	10	69
S32495/2002	Ásta	2002	17	65
SE33992/2015	Vestanvindur Eyja Viljadottir	2015	26	53
S11789/2000	Fieldworks Stefnir	1999	9	51

Källa: SKK:s Avelsdata, Dogs Global och ISIC:s dataprogram

I redovisningen antal avkommor efter svenskfödda hundar är också svenskregistrerade importörer som har varit/är verksamma i avel medräknade samt utlandsfödda avkommor efter svenskregistrerade hundar.

ISIC:s internationella avelsrekommendationer rekommenderar att antalet avkommor efter en enskild hane är maximum 25 avkommor, alternativt 5 kullar under dennes tid som avelshund. En tik får ha maximum 20 avkom, alternativt 4 kullar. Antalet barnbarn bör inte överstiga det dubbla antalet avkommor.

Kommentar: Hundarna ovan, vilkas siffror är markerad med fet stil, har alla överstigit rekommenderat antal eller ligger precis på gränsen för avkommor och/eller barnbarn. En "avelsmatador" är definitionen på varje hane som har fler valpar än rekommenderat maximumvärde för rasen eller det dubbla antalet barnbarn.

Hur stort bidrag en hanhund för vidare är svårt att förutspå. En hanhund kan ha många avkommor men om dessa används i liten omfattning kan den hanhundens inflytande på sikt bli relativt begränsat. Det omvända kan inträffa om en hane har relativt få avkommor som i stället har använts flitigt.

Observera att samma rekommendation gäller också tikar. Tikarna i tabellen ovan har alla överstigit rekommenderat antal eller ligger precis på gränsen för antal barnbarn. Ingen tik har däremot producerat fler valpar än rekommendationen enligt klubbens förra RAS (Giltigt till och med 2024).